

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Gradimo i školujemo

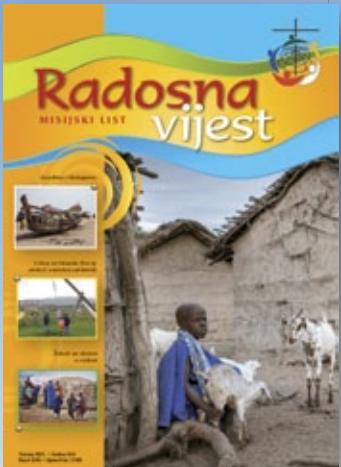

Crkva na Islandu živa je
unatoč svjetskoj epidemiji

Žalost se okreće
u radost

Apostolat molitve

Molimo za one koji riskiraju svoje živote boreći se za temeljna prava pod diktaturama, autoritarnim režimima, pa čak i u demokracijama u krizi.

Sadržaj

Uvodnik U središtu Iz života naših misionara

Intervju Apostolat molitve Vijesti iz Crkve u svijetu

Vijesti iz Crkve u Hrvata

Život jednog misionara Misijski velikani

Pravi gospodin	3
Misionari su euharistija u svijetu.....	4
Gradimo i školujemo	6
Crkva na Islandu živa je unatoč svjetskoj epidemiji.....	7
Žalost se okreće u radost.....	9
Prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda o porastu nejednakosti i o ranama svijeta u kontekstu pandemije.....	11
Boga u svima gledati, Boga u svima ljubiti, Bogu u svima služiti	12
Apostolat molitve za travanj	14
Najnovije crkvene statistike	15
Zaklada „Domus missionalis“, institucija za pomoć u studiranju svećenika i redovnica iz cijelog svijeta	15
Održana Godišnja skupština Papinskih misijskih djela Hrvatske	16
Jubilarna skupština Nacionalnog vijeća PMD-a BiH	17
Korizmena akcija „Malih misionara“	18
Rastanak s Bošontijem i dolazak u Morapai	19
Blaženi Lucien Botovaso, katolički učitelj, mučenik	21

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; Zamjenik glavnoga urednika: mons. Luka Tunjić

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisk: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Pravi gospodin

 Piše vlč. Antun Štefan

I sus je bio čovjek koji se družio sa svim ljudima. Volio ih je slušati i bio otvoren za razgovor. Pokazivao im je bliskost, suosjećao i dijelio njihovu svakodnevnicu. Spremno je prihvaćao pozive da sjedne s njima za stol, do te mjere da su ga zbog toga neki čak nazivali „izjelicom i vinopijom, prijateljem carinika i grešnika“! (Usp. Mt 11, 19.) Štitio je marginalizirane: „Ne dodom zvati pravednike, nego grešnike.“ (Mt 9, 13) Bio je naklonjen onima koji su trpjeli nepravdu i standard čistoće koji su im nametali „gospodari“ Zakona. Bio je dobar prema svima, a napose prema grešnicima: „Hrabro, sinko, otpuštaju ti se grijesi!“ (Mt 9, 2) Ljudima je vraćao dostojanstvo i oslobađao ih na novi život. Poštovao je žene i bio njihov prijatelj. Bio je uljudan prema strancima i uvjeren da mora biti na strani siromašnih ako hoće ispravno objaviti svojeg Oca i otkriti njegov spasenjski projekt za svijet (Mt 11, 25 s.; Lk 10, 21). Štogod su ga ljudi molili, uvijek im je ispunio.

No bogati, moći, učeni i oni koji su sebe nazivali „doktorima“ klevetali su ga, progonili i odbacivali. Za njih je Isus bio samo čovjek iz naroda, iz „poganske“ Galileje. Međutim on se nije dao svesti na razinu njihova ponašanja i nastavio je i dalje biti pristojan, strpljiv, lijepih manira i poštovanja prema svakomu, pun životne mudrosti, skromnosti i dostojanstva. Uvijek je bio i ostao gospodin.

Na uskrsno jutro svojim apostolima je rekao: „Vratite se u Galileju!“ Vratite se doma i sjetite se što su vas učili vaši stari dok ste bili mali. Nemojte nikada zaboraviti u svojem govoru, držanju, nastupima i u svemu drugome biti ljudi uglađenih manira. Budite uvijek ugodni, pristojni, staloženi i uzori u svemu. Uvijek dobri, posebno prema onima koje drugi odbacuju. Njegujte vrline pravog gospodina!

Misionari su euharistija u svijetu

U Paulininim duhovnim bilješkama čitamo da je već u najranijoj dobi prisno razgovarala s Isusom prisutnim u svetoj hostiji. 9 23 godine napisala je, gotovo u dahu, raspravu O beskrajnoj ljubavi u božanskoj euharistiji, koja sigurnošću i osjetljivošću izraza evocira Povijest jedne duše sv. Male Terezije, a može ići i uz razmatranja o dogmi o euharistiji.

Što djevojka u toj dobi može pisati o euharistiji? To i sama sebi kaže: „Koliko li sam puta već to pokušala, toliko sam puta, osvjetljena vašim (Božjim) čudesnim sjajem, zašutjela, a da ništa nisam mogla reći.“

Ali hranila se vjerom Crkve, koja „daruje, nastavlja žrtvu spaseњa do svršetka svijeta, i time postaje nepresušno vrelo Spasiteljevih zasluga i milosti, postaje rezervoar, uvijek ispunjen, njegove predragocjene krvi“. (J. Servel, *Un autre visage*, str. 186.)

„Hoću li šutjeti iz straha da će previše reći?“ kaže Pauline na početku svojeg razmišljanja *O beskrajnoj ljubavi u božanskoj euharistiji*. „Što da ti kažem, Gospodine

Isuse? Po ovom sakramantu pronašao si način da sjediniš čovjeka tako intimno sa sobom da, postajući jedno s tobom, tvoje srce postaje načelo našega duhovnog života, kao što je naše srce načelo našega vremenitog života.“ U euharistiji osjeća Isusovu ljubav: „Svi plodovi milosti koje nam je Krist stekao tijekom svoje muke sadržani su u euharistijskoj žrtvi. Kojom li ste nas samo ljubavlju voljeli!“ kaže ona.

Mi po euharistiji navještamo Kristovo otkupiteljsko djelo i obvezujemo se da ćemo nastaviti njegovo djelo u svijetu, po životu ljubavi i dijeljenja. To je bilo obilježje prvih kršćana, a tako je to i dan-danas. U činu lomljenja kruha kršćani prepoznaju Gospodina, a

prepoznati su od drugih kao Kristovi jer su dijelili kruh (*Dj 2, 44 – 47*). Euharistija je čin kojim se potvrđuje vjerski identitet, koji se temelji na odnosu s Bogom i s drugim ljudima. Sudjelujući u euharistijskoj žrtvi, izvoru i vrhuncu cijelog kršćanskog života, kršćani prikazuju Bogu božansku žrtvu i njome se hrane. Potom se, i to neophodno, euharistija, kao izvor i vrhunac života i poslanja Crkve, pretače u duhovnost, u život „po Duhu“ (*Rim 8, 4 s; usp. Gal 5, 16. 25*).

Isus, pretvarajući se u razlomljeni kruh, izljeva na nas svoje milosrde i svoju ljubav, obnavlja naša srca, naše živote i naš odnos, sa sobom i s braćom. „U snazi Duha Svetoga sudjelovanje u euharistijskoj gozbi suočiće nas na jedinstven i dubok način Kristu i daje nam već sada nagovještaj puna zajedništva s Ocem, koje karakterizira nebesku gozbu, gdje ćemo zajedno sa svim svetcima imati neopisivu radost gledanja Boga licem u lice.“ (Papa Franjo)

U svojoj propovijedi u Québecu 20. lipnja 2008. indijski kardinal Telesphore Placidus Toppo, nadbiskup Ranchija, govoreći o euharistiji i poslanju, ispričao je jedan svoj susret s Majkom Terezijom. „Jednog dana, dok sam bio mladi biskup, imao sam povlasticu voziti Majku Tereziju u svojem automobilu. Bila je u društvu triju svojih sestara misionarki. One su mi prije nego smo krenuli šapnule da je Majka Terezija radila kasno iza ponoći na reorganizaciji njihove zajednice. Majka je sjedila pokraj mene, na prednjem sjedalu. Bio sam impresioniran što sjedim blizu tako važne osobe. Ona je to primijetila te mi je, kao prava majka, rekla da se opustim i da se udobno smjestim. To mi je dalo hrabrosti da joj kažem: „Majko, rekli su mi da ste sinoć radili do kasnih sati. Niste baš mladi. Gdje pronalazite snage za obavljanje svih vaših poslova?“ A ona mi je odmah odgovorila: „U Isusu, u euharistiji!“ Iz sakramenta euharistije proistječe svaki autentični hod

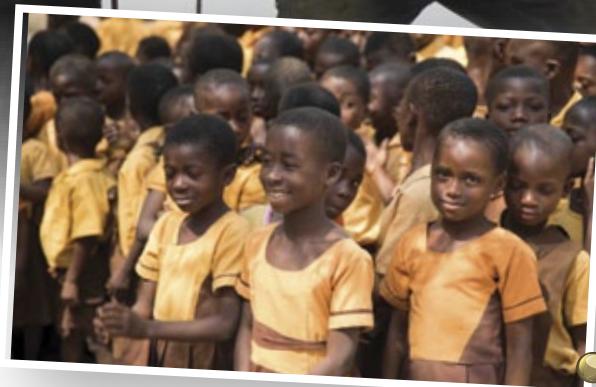
Mi po euharistiji naviještamo Kristovo otkupiteljsko djelo i obvezujemo se da ćemo nastaviti njegovo djelo u svijetu, po životu ljubavi i dijeljenja. To je bilo obilježe prvih kršćana, a tako je to i dan-danas. U činu lomljenja kruha kršćani prepoznaju Gospodina, a prepoznati su od drugih kao Kristovi jer su dijelili kruh (*Dj 2, 44 – 47*). Euharistija je čin kojim se potvrđuje vjerski identitet, koji se temelji na odnosu s Bogom i s drugim ljudima.

vjere, zajedništva i svjedočenja, kaže papa Franjo.

Onaj tko se otvorio ljubavi Božjoj, tko je poslušao Božji glas i primio njegovo svjetlo, taj dar ne može zadržati za sebe. Budući da je vjera sluh i vid, ona se prenosi i kao riječ i kao svjetlost. Obraćajući se Korinćanima, apostol Pavao koristi se upravo tim dvjema slikama. S jedne strane kaže: „Budući da imamo isti duh vjere kao što je pisano: Uzyjerovah, zato besjedim, i mi vjerujemo pa zato i besjedimo.“ (*2 Kor 4, 13*) Primljena riječ postaje odgovor, priznanje i na taj način odjekuje za druge, pozivajući ih da vjeruju. S druge strane, sveti Pavao također govori o svjetlosti: „Svi mi, koji otkrivenim licem odrazujemo slavu Gospodnju, po Duhu se Gospodnjem preobražavamo u istu sli-

ku – iz slave u slavu.“ (*2 Kor 3, 18*) Isusovo svjetlo sjaji kao u zrcalu na licima kršćana i tako se širi i dopire do svih, da svi mogu sudjelovati u toj viziji i odražavati to svjetlo na druge, kao što u uskrsnoj liturgiji svjetlost uskrsne svjeće pali mnoge druge svjeće. Vjera se prenosi, kako se kaže, kontaktom, s osobe na osobu, kao što se plamen pali na drugom plamenu.

I svakodnevni život Pauline Jaricot, utemeljiteljice Djela za širenje vjere, bio je prožet euharistijom i klanjanjem Presvetom Oltarskom Sakramentu. Željela je postati „živa euharistija“, biti ispunjena Kristovim životom, sjedinjena s njegovom žrtvom. O njoj je sv. Ivan Marija Vianney, župnik arški, rekao: „Znam nekoga tko ima mnogo križeva i to vrlo teških, a nosi ih s velikom ljubavlju, to je mademoiselle Jaricot. Njezina duhovnost obilježena je željom da u svemu oponaša Krista.“ Apostol Pavao reče: „S Kristom sam razapet. Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist.“ (*Gal 2, 19 – 20*) Krist nas šalje da ljudima navijestimo radosnu vijest, da sebe ponudimo „kao vječni priнос na Očevu slavu“, za spasenje svih ljudi. „Ite, missa est“, tako kažemo na latinskom jeziku na kraju mise. To ne znači: „Hajdete, misa je gotova“, u smislu: „Formalnost je gotova, možete ići!“ Ne, nikako! To ustvari znači: Idite u misije! Postanite misionari. Budite euharistija u svijetu.

CANA
– Don Ivan Stojanović

Salezijanci su došli u Misiju Tatale u Gani u studenome 2015. godine i polako ju upoznavali uz pomoć domaćih svećenika Cletusa i Abrahama. Na blagdan sv. Ivana Bosca 2016. godine preuzeli smo misiju sa 17 sela, a katoličke zajednice postojale su u devet sela. Biskup nas je zamolio da uz pastoralni rad izgradimo i otvorimo zanatsko-tehničku školu zbog mnoštva neškolovanih mladića i djevojaka. Uza svakodnevni posjet selima, oratorij i karitativni rad, danas imamo 50 filijala. Izgradnja bunara nam je najvažnija, jer vode nema.

Ispod stabala

Budući da se Katoličkoj crkvi mnogi pridružiše, osjetili smo potrebu za izgradnjom kapela, tj. crkava. Naime ljudi su nas u svakom selu

Gradimo i školujemo

pitali: „Dokad ćemo se okupljati ispod stabala? Kad ćemo graditi kapelicu?“ To pitanje donijelo bi bol, a i patnju mojemu srcu – jer i sam sam uvidio potrebu za kapelama, no novca nije bilo. To me potaklo da svaki odmor iskoristim tražeći pomoć dobrih ljudi, uvijek posredovanjem župnika. Salezijanske župe puno su pomogle, kao i druge župe, pojedinci i Papinska misijska djela. Dosad smo izgradili 23 kapele i dvije crkve. To je pravo čudo. A bilo je moguće zahvaljujući darežljivim hrvatskim ljudima. 24 kapele su dar Hrvata, a samo jedna dar je jedne Amerikanke.

Oratoriji su isto tako mjesto okupljanja i zabave, ali su najpogodniji za stvaranje prijateljstva i evangelizaciju. Kao i svi drugi oblici druženja: tečajevi za voditelje, škola za vjeroučitelje, različita natjecanja u sportu i znanju, zborovi itd. Sve nam to služi za evangelizaciju. Redovite kateheze počinju kad su se

ljudi već odlučili biti katolicima. To je priprema za kršćansku inicijaciju.

U Tataleu oratorij je svakodnevni, a u selima jednom tjedno. Katehetski i biblijski tečajevi organiziraju se kada nađemo donatore. Mi održimo prve biblijske tečajeve, onda ih šaljemo na stručne biblijske tečajeve, koji traju tri mjeseca. Sama škola za katehiste traje dvije godine. Voditeljske tečajeve sami održavamo, obično jedan tjedan, a onda nastavimo s mjesечnim susretima.

Zanatski tečajevi

U Misiji Tatale 98 % stanovništva je nepismeno i bavi se zemljoradnjom. Kućice su većinom od blata. U većini sela nema struje i nema škola. Dosad smo darovali četiri osnovne škole za četiri sela. Uspjeli smo pronaći donatora za tehničku školu te će za izgradnju biti korišten lokalni materijal, ali pandemija Covid-19 odgodila je planiranu izgradnju.

U međuvremenu „Bina“ je ponudila zanatske tečajeve od tri mjeseca. Centar „Don Bosco“ As-haiman/Tema to je prihvatio i poslao sam neke mladiće da idu na te tečajeve. Oni su bili oduševljeni. Hrana i stanovanje bio je velik problem, pa sam molio da se otvori podružnica u Tataleu. „Bina“ ne gradi učionice i radionice, pa smo sami to izgradili, opet zahvaljujući Hrvatima, a „Bina“ je osigurala plaće i alate. Tako su započeli zanatski tečajevi u kolovozu 2020. godine. Trenutno imamo tri zanata: zidanje, struja i kuhanje. Jasno, naglasak je na znanju, ali zanati su nama sredstvo evangelizacije i odgoja. Školski tjedan traje pet dana, po osam sati dnevno. Dva dana uči se teorija, a tri dana je praksa. Na prvom tečaju diplomu je dobilo 90 učenika, a nedavno je završio drugi tečaj te je održana podjela diploma za naših 76 učenika. Na podjeli su pokazali svoje naučeno znanje te smo bili vrlo ponosni na sve koji su završili tečaj.

ISLAND
– S. Celestina Gavrić

Crkva na Islandu živa je unatoč svjetskoj epidemiji

Pojavom Covid-19 dogodilo se nešto čudno na Islandu, baš kao i svugdje na svijetu. Najprije su svi govorili da se pojavila opaka bolest. Nedugo poslije kineski liječnik koji je to objavio obolio je i sam od te iste bolesti koju je „otkrio“ i ubrzo umro. A onda je odjednom bolest postala prisutna u cijelom svijetu, raširila se brzinom svjetlosti, rekli bismo. Potom, kakva li iznenadenja, Kina nudi zaštitne maske svijetu i među prvima – cjepivo. Nevjerojatno i nerazumljivo. Mada je Island zemlja malobrojnih stanovnika, dobro je organizirana i uspjeli smo pripremiti zaštitu od te opake bolesti.

Nać biskup nije htio davati pisocene upute kako se ponašati za vrijeme pandemije, ali nam je usmeno rekao da ne će biti ukidanja slavljenja sv. misa. Naš je župnik sve to razborito odvagnuo, pratilo što o tome državni i zdravstveni autoritete određuju i nekako smo se snašli. Ali

onda je sve planulo, zaraza je postajala sve snažnija i moralo se ipak ukinuti okupljanja. Otad smo imali svete mise samo u našoj samostanskoj kapelici. Imali smo privilegij da su moći sv. Ivana Pavla II. tada bile kod nas. Naime tad se slavila godišnjica posjeta svetog pape Islandu, pa je bila proglašena njegova godina u biskupiji. Zato su moći svetca, koje posjeduje župa njemu posvećena, posjetile sve župe u biskupiji. Kod nas su bile upravo pred najezdom pandemije i u vrijeme kad je župnik trebao ići u Reykjavik da ih vrati, a nije se smjelo ići. Zamislite tu milost i prisutnost!

Hodočašće

I onda proljeće, pa ljeto 2020. i pandemija se stišala. Počeli smo se okupljati i sve je, reklo bi se, postalo gotovo normalno. A onda sredinom kolovoza dolaze sve gore vijesti. Opet je bolest planula. No prije toga, u srpnju, okupili smo se iz cijele biskupije na hodočašću. To je posebna priča.

Inače nemamo hodočasničkih mjestra u biskupiji, pa se naš župnik

trudi da nađe načina da nam se župljani okupe barem jednom godišnje na malo drukčiji način. Dogovorio je da za blagdan Velike Gospe podemo 30-ak kilometara od Akureyrija, do jedne protestantske crkvice za koju se brine jedna katolikinja, a oko koje ima lijepa livada, da bismo ondje proslavili blagdan i malo se podružili. Blagdan je baš padaо u subotu i sve nam se činilo idealno. Međutim u četvrtak prije susreta gospoda javlja župniku da se stanje u vezi s epidemijom pogoršalo i da ona ne može preuzeti na sebe odgovornost da nas se okupi stotinjak. Bio je to šok za župnika, koji je s velikim oduševljenjem pripremao to druženje. Ali što je, tu je, ne određujemo mi kako će život teći. Dobro je da postoji internet, pa smo ljudima napisali da ništa neće biti od hodočašća.

U ta dva dana koja su nam preostala do blagdana, a na koji se više nije smjelo okupljati veće skupine vjernika, župnik je „odsajao“ neki drugi plan. Kontaktirao je s raznim crkvama i njihovim pastorima i onda nam rekao: „Sestre, ima još nekoliko crkava koje mi se čine važnima, a i podobnima za naše okupljanje, pa sam mislio predložiti da ih vidimo. Da izaberemo jednu od njih? Htio bih čuti vaše dojmove i mišljenje. Mo-

žemo li ili ne poći za blagdan do tih mjesto?“

Dali smo se na put i obišli četiri crkve. Jedna je bila zaključana, ali je okolica bila pogodna za veća okupljanja. A po vanjskom izgledu, i sama crkva mora da je odlična za jedno takvo hodočašće. I uspjeli smo! Bilo je lijepo.

Ipak planiramo

Koliko god smo svi skupa svjesni da se sve može preokrenuti u jednom trenutku, ipak planiramo prvu pričest i krizmu. Za prvu pričest predlažemo roditeljima iz dalekih filijala da ne dolaze u župnu crkvu, nego da ostanu u svojem selu i da će se slavije kod njih organizirati, premda crkvene građevine nisu naše, pa u njima nema tabernakula.

Ove sam se godine „odvažila“ pa sam po filijalama organizirala molitvu križnog puta prije sv. mise, uz pomoć prenosiva projektorata, koji smo konačno dobili. To inače radim s djecom na internetu, ali ovako su i odrasli s nama. Ne upotrebljavam molitvene tekstove, nego s djecom gledamo sliku svake postaje, pa o tom spontano reknemo riječ koja nas potiče na pobožnost i zahvalnost Isusu koji

je to prihvatio jer nas voli. A onda samo zaključimo sa: „Smiluj nam se, Gospodine!“ U prvoj crkvi u kojoj smo to pripremili došlo je mnogo odraslih. Ispunila nas je velika radost. No kad smo ušli u crkvu, ništa od projiciranja. Crkva je velika, svjetlo od sunca jako, a nema načina da se ikako zamraći. Dakle nije mi drugo preostalo nego da govorim ljudima sve što bi inače svatko sam bio. Bogu hvala – uspjelo je! Dok sam ja tako s djecom i svim vjernicima molila križni put, župnik je ispojedao. Kolike li milosti! Poslije je rekao da je to sve skupa ipak bilo veoma dobro.

Želim svima vama i nama da se sveto okoristimo ovim vremenom korizme, za sebe i za sve koje nam je dragi Bog povjerio, kao i za cijeli svijet. A onda će, jasno, biti veoma SRETAN USKRS.

Uza srdačne pozdrave s ne previše hladna Islanda!

TANZANIA
– O. Tomislav Mesić

Dragi prijatelji misija! Dragi čitatelji Radosne vijesti! Od zadnji put kad sam pisao i opisivao Župu Monduli Juu, u kojoj djelujem na sjeveroistoku Tanzanije, puno se toga dogodilo. Prošle godine i nas, kao i cijeli svijet, nije mimošla ova opaka bolest koronavirusa. Tri mjeseca je sve stalo. Nije se smjelo posjećivati župljane, nije bilo nikakvih okupljanja.

Gospodin uvijek pomaže

No život teče dalje. Koronavirus je i kod vas u Hrvatskoj, kao i kod nas. Premda službeno nemašmo opet zatvaranje, ipak nam nije lako. Sama činjenica da je u prva dva mjeseca ove godine 27 svećenika i više 60 časnih sestara koji su djelovali u bolnicama preminulo od te opake bolesti poziva nas da budemo svjesni situacije u kojoj živimo, da se molimo da nam Bog

Žalost se okreće u radost

pomogne. Ovdje kod mene imali smo u župi i radost zbog osnivanja nove župe, ali smo imali i žalost jer je mnogo naših vjernika bilo pogodeno ili samom bolešcu ili time što nisu mogli raditi. Ali dragi Bog je s nama. Dragi Bog nam pomaže da idemo dalje.

Nedavno nam je predsjednik preminuo. Bio je čovjek koji je gledao na one u potrebi. Nisu ga svi voljeli, ali je pomagao, ne gledajući na vjeru, svima. Stoga i svi mole za njega, i za Tanzaniju, jer ne znamo što nas sada čeka. No znamo da je

Gospodin s nama i nitko neće protiv nas.

Osnivanje nove župe

Bilo je dakle i radosnih vijesti. Naime naša župa je do sada broj-

la 16 filijala. Budući da od sjedišta župe, gdje boravim, pa do tih filijala ima i više od 60 kilometara, a ceste su za vrijeme kiša nepristupačne, počelo se razmišljati o dijeljenju, tj. osnivanju nove župe. Razlog tomu je jednostavan – da vjernici mogu imati svećenika koji će biti bliže. Da bismo ispitali situaciju i napravili dobar plan, na početku smo obilazili sve filijale s predstavnicima biskupije i dekanata. Nakon toga su sve te informacije predane nadbiskupu, koji je rekao svoje finalno da za osnutak nove župe. Ove godine osnovana je nova župa – Makuyuni. Od filijala koje su pripadale župi Monduli Juu, u kojoj djelujem, uzeto je 12 filijala. Nama su ostale

tri filijale, s time da je područje još uvijek veliko. Zapadnije od sjedišta župe trenutačno je samo jedna filijala, a postoje četiri sela. Iz tog razloga razmišljamo o osnivanju barem još tri filijale. Filijale koje su ostale u župi nemaju crkve, već se vjerski obredi, svete mise i sve ostalo odvijaju u prostorima osnovnih škola.

Korizma u župi

Prošle godine, zbog pandemije, od 19. ožujka do 30. lipnja, bili smo strogo zatvoreni, tako da korizmu i Uskrs nismo mogli proslaviti kako to običavamo. Ove godine nas nisu zatvorili te smo se mogli dostoјno pripremati za radosni dan našeg

spasenja. Ovu korizmu smo u župi imali i duhovnu obnovu, koja je trajala tjedan dana, a koja je imala za temu milost Božju. Ljudi su u veliku broju dolazili. Bog nam daje snagu u ovim teškim trenutcima.

Uskrs je i ovdje u Tanzaniji velik blagdan. Ljudi se vesele što je naš Gospodin Isus Krist uskrsnuo i time nam omogućio vječni život. Nekih posebnih tradicija što se tiče korizme ili Uskrsa oni nemaju. Nemaju kuhanje šunke, nemaju uskršnjih bojanih jaja, ali imaju ljubavi jedni prema drugima, baš kao i vi. To je zapravo najvažnije.

Svim prijateljima misija i čitateljima Radosne vijesti želim Heri ya Pasaka!

"Pandemija je istaknula druge vrste bolesti koje su i prije postojale: nedostatak bratstva i prepreke koje razdvajaju bogate i siromašne. Pored onih koji mogu pristupiti najvišim razinama obrazovanja i izobrazbe, postoje drugi koji nemaju priliku ni knjigu otvoriti. Neki se mogu zbrinuti u najboljim bolnicama, a drugi nemaju ni paracetamol. Svakako, Covid-19 je sve to jasnije istaknuo. Razmislimo samo o najjednostavnijim higijenskim ponašanjima poput pranja ruku ili međusobnog života na distanci. U mnogim dijelovima svijeta nema vode i obitelji od 6 ili 7 članova žive u skućenim prostorima. Osim toga, pandemija je iznijela na vidjelo sve pogrešne prioritete našeg svijeta. Nemamo zaštitne maske, ali postoje resursi za oružje i druge instrumente rata.". rekao je kardinal Luis Antonio Tagle, prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda tijekom webinar-a: "Dodirnuti rane svijeta, vjerovati u vrijeme pandemije", u organizaciji Franjevačkog festivala, Izdavačke talijanske misijske kuće i Antonianuma iz Bologne.

Prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda o porastu nejednakosti i o ranama svijeta u kontekstu pandemije

Kardinal je prepričao rane iz perspektive nade. "Postoje mnoge vrste rana koje si namnosimo uzrokovanih našim pogrešnim izborima. Postoje i rane uzrokovane izvana, od strane drugih, sustavima i strukturama ravnodušnosti i nejednakosti. Želio bih se vratiti na 27. ožujka prošle godine, na prazan Trg sv. Petra: za vrijeme molitve, Sveti Otac nam je darovao veliki dar vjere, podsjećajući nas da je utjelovljenje Isusa Krista blizina Očeva prema onima koji trpe.

Nitko ne hoda sam. Nitko ne trpi sam. Nitko ne umire sam. Takvo je liječenje Krista Isusa. Iz toga se rađaju rane ljubavi: volonteri, medicinske sestre, časne sestre, biskupi, laici koji su bili i koji su spremni biti kontaminirani ulazeći na opasna mjesta, pokazujući da su spremni biti ranjeni ljubavlju, solidarnošću. Kada osoba voli, spremna je biti ranjena."

Kako podsjeća kardinal, neposredno nakon molitve 27. ožujka 2020. papa Franjo sazvao je poseban tim kako bi zadovoljio potrebe najsrođenijih zemalja i osmislio budućnost blizine nakon Covida.

"Kongregacija za evangelizaciju naroda, Caritas, Dikasterij za integralni ljudski razvoj i svi drugi u Crkvi su pozvani dati vlastiti doprinos. Naša misijski dikasterij, na primjer, pomogao je lokalnim Crkvama, posebno u pogledu institucionalnih potreba, na primjer u pružanju hrane i zdravlja i osnovnih potrepština na misijskim područjima. Caritas je, s druge strane, povjerena misija edukacije i obuke lokalnih zajednica kako bi bili spremni suočiti se s pandemijom, kako bi pomogli da zajednice ne budu potpuno ovisne o svojim vladama."

U poslanju Crkve, mimo pandemije, rekao je kardinal, postoji i potreba vjerodostojnog reagiranja na rastuću sekularizaciju povezanu s globalizacijom "koja nije samo ekonomска činjenica nego i kulturna", kaže prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda. "Nije moguće imati šitove ili barijere kako bismo zaštitili ljude od širenja tih ideja, ali to nije problem sam po sebi već izazov koji nas navodi da cijenimo svoju vjeru." (Agencija Fides 25.03.2021.)

Boga u svima gledati, Boga u svima ljubiti, Bogu u svima služiti

S. M. Vendelina Kvesić redovnica je družbe Karmelićanke Božanskog Srca Isusova. Rođena je 18. rujna 1944. u Rasnu, blizu Širokog Brijega, u Hercegovini. Zavjetje je položila 2. srpnja 1968. godine. U Brazil je kao misionarka otišla 6. prosinca 1985. godine, zajedno s još tri svoje sestre: s. Marijom Karmelom Naglić, s. M. Andrejom Marić i s. M. Celestinom Gavrić. Pet godina kasnije pridružila im se i s. M. Benedikta Miš.

Gospodin je vodio moj život

? **Kako to da ste postali časna sestra i zašto ste otišli u misije u Brazil?**

! Zašto sam postala časna sestra? Na to pitanje obnavljam odgovor svakog jutra sama sebi i nastojim si posvijestiti da sam posvećena isključivo Bogu. Zašto je Isus pogledao na jednu pastiricu janjaca u malom selu Rasnu, daleko od svega??? Vjerujem da je prolazio pokraj mene, ugledao me i pozvao (usp. Ez 16, 8) ne zbog moje dobrote ni zbog mojih talenata, već zato jer je dobar. Da je znao kakva sam mizerija, sigurno ne bi! Ali očito je znao sve o meni i što želi od mene. Zato smatram da je Božje milosrđe sve u mojojem životu i o tom milosrđu želim pjevati na zemlji i cijelu vječnost. Sjećam se da su me u djetinjstvu u svagdašnjem životu privlačile molitva i razmišljanje. Voljela sam sudjelovati na svetoj

misi, iako se u ono vrijeme služila na latinskom jeziku. Osjećala sam nešto tajanstveno u svemu što se odnosi na Boga, Božje stvari i liturgiju. U mojoj rodnoj župi djeluju franjevcici. I uvijek sam kao mala bila žalosna što ne mogu biti fratar. Malo ili, bolje rečeno, ništa nisam znala o redovnicama. „Gospodin ispunja svaku želju koju stavi u naše srce“, kaže sveta Mala Terezija. To je velika istina. Gospodin je vodio moj život da bi ispunio moju želju da mu se posvetim. Istina, nisam fratar, ali sam karmelićanka i nastojim, kako kaže osnivateljica naše družbe, „Boga u svima gledati, Boga u svima ljubiti i Bogu u svima služiti“.

Godine 1982. generalni kapitol naše družbe zaključio je da se otvoriti misija u Brazilu i time ispuni želja majke osnivateljice, koja je vruće željela ići u Brazil. Prošlo je tako 60 godina od ostvarenja njezine želje. Budući da je Hrvatska provincija bila

najbrojnija članovima, određeno je da mi preuzmem taj osnutak. Provedena je anketa među sestrama s upitom tko bi išao u misije u Brazil. Među ostalima, i sama sam odgovorila pozitivno. I tako je u našoj vrhovnoj upravi zaključeno da se pridružim ekipi časnih sestara na putu za Brazil. Bilo je to 6. prosinca 1985. godine.

Odgovor zašto smo otišle uvijek je isti kao i kod drugih misionara: zbog Isusa i njegova kraljevstva. Spas neumrlih duša veoma je naglašen u našoj karizmi. Gdje god se nalazile, molile, žrtvovale i što god radile, sve je usmjereno na tu nakanu. Često se sjetim kako je moja majka molila Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu na čast svetog Petra i Pavla za širenje svete vjere katoličke. Danas osjećam da je ta molitva imala velik odjek u mojoj duši. Takoder mi je bila velika radost da karmelićanke Božanskog Srca Isusova zažive na još jednom

kontinentu. Neka Bog bude uvijek hvaljen i slavljen zbog djela koje učini po nama neznatnima!

?

Koliko je sestara u vašoj zajednici i odakle dolaze?

!

Sve su sestre u zajednici Brazilke osim mene. U provinciji u Brazilu 22 su sestre, a sedam ih je u inozemstvu. Podijeljene smo u pet samostana: Jacareí i São Jose dos Campos, u Republici São Paulo, Palhoça, u Republici Santa Catarina, Itauna, u Republici Minas Gerais, i Lago Açu, u Republici Maranhão. Zvanja uglavnom dolaze iz Jacareíja i São José dos Camposa. Imamo dvije sestre iz Sante Catarine i nekoliko sa sjevera Brazila.

Surađivati s Božjom milošću

?

Možete li nam ukratko opisati svoje pastoralno djelovanje?

!

Molitva i klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramantu najvažnije je sredstvo našeg apostolata. Zatim darivanje vlastitog života u dužnostima koje nam poglavari označe ili, kako ovdje običavaju reći, dodijeljeno misijsko poslanje. U to je uključena kateheza, formacija katehistica, dječji zbor, ministranti, posjet obiteljima, molitva Krunice u obiteljima, nošenje sv. pričesti bolesnicima, sudjelovanje u liturgiji, domaćinski poslovi itd.

?

Vjerujem da se svakodnevno susrećete s mnogim egzistencijalnim problemima. Kako dolazite do sredstava kojima ih savladavate?

!

Naši samostani u neposrednoj su blizini siromaha. Ondje susrećemo ljudsku materijalnu i duhovnu bijedu. Mnogo ih je, osobito mladih, ovisnika o drogi i piću, ima i iskorištavanja maloljetnika u moralnom pogledu... Mislim da je najveća bijeda Brazila ugroženo djetinjstvo u vlastitim obiteljima. Imate dojam da se ti problemi nikada ne će moći riješiti. Dok spašavate jednoga, drugih 10 se utapa. Treba raditi u ekipama, puno surađivati s Božjom milošću, milosrđem i strpljivočekati pogodan čas.

Mi sestre ne primamo plaću. Zato živimo i radimo u Božjoj providnosti. Nikada nas Gospodin nije napustio. A sveti Josip ima veliku ulogu ekonoma u našim redovničkim zajed-

nicama, ne samo ovdje, nego i po čitavom svijetu. Naša blažena osnivačica s. Marija Terezija od svetog Josipa poučila nas je da njegujemo veliko pouzdanje u svetog Josipa.

?

Kakva je uloga laika u Crkvi u Brazilu?

!

U Brazilu je nezamislivo pastoralno djelovanje župa, osobito filijalnih kapela bez angažmana i pomoći laika. Laici organiziraju liturgiju i pripremaju sve u crkvi, bribru se za čišćenje crkve, oni su čitači, sviraju u liturgiji, pomažu u dijeljenju svete pričesti, katehiziraju, organiziraju susrete, duhovne vježbe, rade u tajništvu župe, u knjigovodstvu itd. Laici su desna ruka župnika. I zanimljivo je da se već djeca uključuju; svatko želi, bio odrastao ili dijete, štograd pridonijeti u crkvenom životu.

Molitva iz dubine srca

?

Gospa od Aparecide zaštitnica je Brazila (Nossa Senhora Aparecida ili Nossa Senhora Aparecida Da Conceição). Brazilski narod štuje Blaženu Djevicu Mariju, baš kao i mi Hrvati.

!

Blažena Djevica Marija majka je svih naroda. Zanimljivo je uočiti da svaki narod ima svoju pobožnost i svoj specifični odnos prema njoj. Odnos prema Blaženoj Djevici u Hrvatskoj i u Brazilu je svojstven, topao i iskren. Nije toliko važno pod kojim imenom ju zazivamo, ali je važno da smo njezina odana i vjerna djeca.

?

Što mi iz domovine možemo učiniti za vas?

!

Molite, molite, molite! „Molitva ima veliku moć; ne ona koja je samo na usnama, već koja izvire iz dubine srca“, kaže sveti Ivan Zlatousti.

?

Koja je vaša poruka za naše čitatelje?

!

Budimo misionari u mjestu kamo nas je Božja providnost postavila. Svjedočimo za njega. Pridružimo se trpećemu Kristu i Žalosnoj Gosi. Slijedimo ih ukorak, noseći svoj križ s ljubavlju i strpljivošću za oprost naših grijeha i spas neumrlih duša. Neka vas uskrsnuli Isus obdarí svojim mirom i radošću!

Razgovarala: Ines Sosa Meštrović

Molimo za one koji riskiraju svoje živote boreći se za temeljna prava pod diktaturama, autoritarnim režimima, pa čak i u demokracijama u krizi.

Piše o: **Václav Halambek, SJ**

Prošlog smo mjeseca uporabili Papine poticajne riječi glede sakramenta isповједi. Papa je govorio o ozdravljenju uzetoga te Isusa, jednostavno, obilježava kao liječnika duše i tijela. U toj zgodji s uzetim valja uočiti također i to da su četvorica nosila bolesnika i spustila ga pred Isusa. Ta su četvorica, mogli bismo slovodno reći, zastupnici svijeta za opće dobro ljudi, a pogotovo za temeljna prava, koja se ponajprije dokidaju u različitim autoritarnim režimima, osobito u diktaturama, ali i u demokratskim zemljama.

Što je zapravo zajedničko svim tim vrstama vladanja ako ne uzdizanje pojedinaca ili skupina na razinu vrhovnog autoriteta, pa čak i teško umišljanje i pravljenje božanstva od svoje vlasti i moći, pri čemu se zaboravlja da je i ta vlast i moć puka ljudska vlast, a to znači prolazna? Ne vodeći računa o tome, takva vlast i moć pretvaraju se u bolest, koja ne poznaje druge svrhe nego na svaki način udovoljavati samoj sebi na štetu svih dru-

gih. Može se reći da je i određena uzetost odnosno nesposobnost da se pokrene u smjeru općeg dobra. Oni koji na različite načine upozoravaju na nepravde i kršenja ljudskih prava i za to uporabljaju sva dopuštena sredstva, riskirajući i vlastiti život, svojevrsni su nosioci tih bolesnika uzetosti i (za) uzetnika samo za svoje vladanje i iskorištavanje drugih pred jedinoga našeg Gospodina Isusa Krista, liječnika duše i tijela svih ljudi, premda ga možda i ne poznaju. Ali što god je u ljudima dobro i što god ljudi rade za dobro, očito je od Boga. Svjedoci smo prošlosto-ljetnih diktatura različitih režima, a ostaci su toga i danas vidljivi u mnogim krajevima svijeta. Napose se to osjeti u nekim misijskim zemljama. No što je s takozvanim demokracijama? Moramo znati da su neke velike demokratske sile nekada bile i veliki kolonizatori i da su mnoga bogatstva crpile iz siromašnih zemalja, da bi još i danas živjele na visokoj gospodarskoj razini upravo zahvaljujući tim

resursima. Upravo iz tog razloga i pojedini međunarodni ugovori s tim iscrpljenim zemljama često se formuliraju tako da te zemlje ostaju i dalje taoci bogatih.

Postoje međutim i druge deformacije u razvijenim zemljama glede temeljnih ljudskih prava, pogotovo glede poštovanja početka i završetka ljudskog života, pa se tako kao neko dobro nudi izobličenje ljudskih sklonosti te se to izobličenje zahtijeva kao neko pravo koje bi svi imali poštovati. O tim izobličenjima dovoljno nam govore i međunarodni ugovori poput Istanbulske ili Marakeške konvencije. U tome molitelji nastupaju pred Bogom kao nositelji onih za koje vape Bogu da izliječi tu obuzetost bolesnim sklonostima.

Valja se podsjetiti također da je Sotona neprijatelj ljudske naravi i da ju želi uništiti, ali nikada ne djeluje pod vidikom zla, nego pod vidikom dobra i boljega od onoga što je Bog upisao u našu narav. Stoga se to i istjeruje molitvom.

Najnovije crkvene statistike

Uovom trenutku katolika na svijetu ima milijardu i 345 milijuna. Kršćanstvo se najdinamičnije razvija u Africi i jugoistočnoj Aziji. Brazil je i dalje najkatoličkija zemlja. S druge strane, Europa i Sjeverna Amerika kontinenti su stagnacije. Takvi su podatci sadržani u nedavno objavljenom Papinskom godišnjaku (*Annuario Pontificio 2021.*) i Statičkom godišnjaku Crkve (*Annuarium Statisticum Ecclesiae 2019.*).

Statistika se odnosi na godine 2018. i 2019. Podaci pokazuju da se broj katolika u svijetu povećao za 1,1 %, što je porast od 16 milijuna u odnosu na 2018. godinu, ali taj postotak ostaje na istoj razini – manji je od 18 % svjetske populacije.

Crkva se najdinamičnije razvija u Africi, gdje živi gotovo 18 %

svih katolika. Zabilježen je porast od 3,4 %. Na kraju 2019. godine bilo je ukupno 5364 biskupa, što je za 13 manje u odnosu na godinu ranije. Broj svećenika, kako dijecezanskih tako i redovničkih, u dvogodišnjem je razdoblju 2018. – 2019. porastao za 271, s 414 065 na 414 336. Raspodjela svećenika po kontinentima pokazuje male promjene u razmatranu dvogodišnjem razdoblju.

Povećava se i broj svećenika u Africi, što u kombinaciji sa sve većim brojem svećenika u Aziji znači da je na svijetu sve više i više svećenika. Broj redenja na ta dva kontinenta čak je kompenzirao pad u Europi i Sjevernoj Americi, gdje se pak povećava broj trajnih đakona, koji preuzimaju neke svećeničke dužnosti

koje postaju nedostajuće. U Africi i Aziji u 2018. godini u postotcima ih je bilo 28,0 % od ukupnog broja, a u 2019. njihov udio raste na 28,9 %. Oceanija ostaje relativno stabilna oko udjela od nešto više od 1,1 %. S druge strane, broj svećenika u Europi značajno se smanjuje: u 2018. godini 170 936 europskih svećenika predstavljalo je gotovo 41,3 % od ukupnog broja, dok je godinu kasnije taj postotak pao na 40,6 %.

Statistika također pokazuje značajan pad broja redovnica u svijetu. Od 2018. njihov se broj smanjio za gotovo 2 %. Istina je da je sve više redovnica u Africi i jugoistočnoj Aziji, ali Europa, Sjeverna Amerika i Oceanija zabilježile su vrlo jasan pad.

Agencija „Fides“

VATIKAN

Zaklada „Domus missionalis“, institucija za pomoć u studiranju svećenika i redovnika iz cijelog svijeta

„Hoćemo da studenti iz cijelog svijeta osjetе dašak katoličanstva i univerzalnosti Crkve. Glavna je svrha Zaklade ‘Domus missionalis’ briga i pratrja sveučilišnog obrazovanja sjemeništaraca, svećenika, redovnika i časnih sestara, koji dolaze u Rim iz crkava Afrike, Azije, Amerike i Oceanije“, objašnjava u intervjuu agenciji „Fides“ otac Remigio Bellizio, ravnatelj „Domus Missionalis“, zaklade koju je 20. svibnja 2005., u okviru Kongregacije za evangelizaciju naroda, osnovao papa Benedikt XVI., kao dio djelatnosti Papinskih misijskih djela. Zaklada prihvata crkvenih službenika iz misijskih područja da bi produbili svoje studijsko znanje unutar različitih papinskih

sveučilišta.

Otc Bellizio objašnjava: „Trenutačno imamo gotovo 800 studenata, sjemeništaraca, svećenika i časnih sestara, koji borave na različitim fakultetima koje vodi ‘Domus missionalis’. Prije svega na Sveučilištu Urbanijana, gdje su sjemeništarci i studenti koji su već završili prediplomski ciklus filozofije i studiraju teologiju, dok su pak neki u ciklusu specijalizacije. Zatim na međunarodnom Kolegiju sv. Petra, koji uključuje oko 170 studenata na diplomskom studiju i neke doktorande. Zatim na Kolegiju sv. Pavla, koji prima oko 200 studenata, također u drugom ciklusu specijalizacije i istraživačkog doktorata. U Kolegiju

sv. Josipa nalaze se profesori iz svih instituta povezanih s Papinskim sveučilištem Urbanijana, koji su došli na tečajevne stručnog usavršavanja. U Kolegiju ‘Mater Ecclesiae’ trenutačno boravi više od 130 časnih sestara iz novih dijecezanskih kongregacija iz misijskih područja. Konačno ‘Domus missionalis’ također upravlja Međunarodnim centrom za misijsku animaciju (CIAM), strukturonom koju je osnovao papa Pavao VI., a koja prima skupine koje slijede formaciju ili duhovnost, kao i tečajeve evangelizacije i ažuriranja. To je prihvatni centar za misijsku animaciju.“

To djelo postoji odavno. „Više od stoljeća na-

kon otkrića Amerike papa Urban VIII. imao je veliko nadahnuće da je formiranje misionara dužnost Crkve, koja ih priprema, obučava i šalje u evangelizaciju ad extra. Iz tog nadahnuća proizlazi i djelovanje ‘Domus missionalis’, primjećuje njegov ravnatelj i zaključuje: „To je velik izazov za misije: potaknuti ljudi da shvate da je Isus, svugdje, u svakom kutku svijeta, jedini otkupitelj ljudi, kao što je često podsjećao sveti Ivan Pavao II.“

Agencija „Fides“

KRK

Održana Godišnja skupština Papinskih misijskih djela Hrvatske

Utorak 9. ožujka 2021. u Dušovnom centru karmelićana u Krku, u organizaciji Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj i Krčke biskupije, održana je Godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj.

Okupljene je na početku pozdravio vlč. Antun Štefan, nacionalni ravnatelj PMD-a u Hrvatskoj, izrazivši radost zbog susreta te zahvaljujući domaćinima na gostoprимstvu i spremnosti da se skupština održi upravo u Krku. Dobrodošlicu okupljenima uputio je i mons. Ivica Petanjak, predsjednik Vijeća za misije HBK-a i krčki biskup.

Uz mons. Ivcu Petanjka i vlč. Antuna Štefana, na skupštini su

sudjelovali ravnatelji Papinskih misijskih djela iz (nad)biskupija u Hrvatskoj: vlč. Dominik Vukalović (Varaždinska biskupija), vlč. Ivan Faletar (Sisačka biskupija), vlč. Ivan Novak (Bjelovarsko-križevačka biskupija), vlč. Perica Matanović (Požeška biskupija), vlč. Ante Šiško (Đakovačko-osječka biskupija), preč. Ivan Grinišin (Križevačka eparhija), vlč. Mirko Vukšić (Porečka i pulska biskupija), vlč. Jakoslav Banić (Splitsko-makarska nadbiskupija), vlč. Jerko Vuketa (Zadarska nadbiskupija), vlč. Slavko Rajić (Vojni ordinarijat), vlč. Ljubomir Galov (Hvarska biskupija), vlč. Pero Jurčević (Gospicko-senjska biskupija), vlč. Kristijan Zeba (Riječka nadbiskupija) i vlč. Božidar Volarić (Krčka biskupija) te Snježana Me-

nalo i Ines Sosa Meštrović iz Nacionalne uprave PMD-a.

Nakon pozdrava uslijedio je radni dio skupštine, na kojem su svoje izvještaje predstavili nacionalni ravnatelj vlč. Štefan te ravnatelji PMD-a po (nad)biskupijama.

Susret je završio sv. misom, koju je predvodio biskup Petanjak u koncelebraciji s ravnateljima PMD-a, generalnim vikarom mons. Franjom Velčićem, krčkim župnikom vlč. Antonom Valkovićem i tajnikom vlč. Josipom Karabaićem. Na kraju mise okupljenima se obratio vlč. Štefan, koji je zahvalio vjernicima što mole i daruju za misije, posvjedočivši da iz Krčke biskupije dolazi troje misionara – s. Beatriča Krstačić, u Brazilu, te vlč. Boris Dabo i vlč. Ivica Kordić, u Zambiji.

SARAJEVO

Jubilarna skupština Nacionalnog vijeća PMD-a BiH

USarajevu je 2. ožujka 2021. održana jubilarna – XX. godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela Bosne i Hercegovine. Sudjelovali su nacionalni ravnatelj PMD-a BiH mons. Luka Tunjić; dijecezanski ravnatelj PMD-a Banjolučke biskupije mons. Vlado Lukenda; dijecezanski ravnatelj PMD-a Vrhbosanske nadbiskupije fra Stipan Radić te ravnatelj PMD-a Vojnog ordinarijata BiH vlč. Josip Tadić.

Opravdano je, zbog smrtnog slučaja i sprovoda, bio odsutan dijecezanski ravnatelj PMD-a za hercegovačke biskupije don Pero Miličević.

Osvrt na 2020.

Skupština je započela jutarnjom svetom misom koju je, u crkvi Kraljice Svetе Krunicе na Banjskom Brijegu, predvodio vlč. Josip Tadić. On se u svojoj homiliji osvrnuo na evandeoski tekst u kojem Isus upozorava apostole i sunarodnjake, a onda i današnje vjernike da ne budu kao farizeji i pismoznanci koji govorile, a ne čine, nameću ljudima teška bremena, a sami ni da bi prstom makli. „Vole pozdrave na trgovima, prva mjesta u sinagogama i kititi se dugim haljinama i resama te da ih ljudi zovu *rabbi*. Vi ne budite takvi, baš naprotiv, činite sve u skrovitosti srca i samozatajno jer Otac nebeski

sve vidi i nagraduje spram našega otvoreno i plemenitoga srca“, kazao je vlč. Josip te pozvao okupljene redovnice da mole za misije i Godišnju skupštinu.

Radni dio održan je u prostorijama Misije središnjice, a započeo je molitvom i pozdravom ravnatelja mons. Tunjića. On je spomenuo kako je ova XX. godišnja skupština i jubilarna, te se prema uhodanom sustavu rotacije trebala održati u Banjoj Luci ali je zbog pandemije koronavirusa i epidemioloških mjera odlučeno da se održi u Sarajevu. Upravo iz tog razloga, dijecezanski ravnatelji koji su ujedno i članovi Nacionalnog vijeća, predložili su da se ove godine naglasak stavi na radni dio Godišnje skupštine te da time i završi.

Mons. Tunjić je izvijestio kako, iz spomenutih razloga, ni nacionalni ravnatelj PMD-a Hrvatske vlč. Antun Štefan nije mogao doći na skupštinu, te je izrazio žaljenje i zaželio okupljenima plodonosan rad.

„Kao što znate proteklu godinu obilježila je globalna pandemija COVID-19. Svaka zemlja je uvodila svoje mjere kako bi zaštitila građane od širenja zaraze (...) Sve se to normalno odrazilo na naše misijske projekte i dogadanja (...) Posebno se to osjetilo na proljeće i dva tri mjeseca pred kraj 2020. Komunikacija s Rimom, dijecezanskim ravnateljima,

misionarima i prijateljima misija odvijala se uglavnom putem sredstava društvenog priopćavanja (...) Misisko djelovanje uvijek uključuje molitvu i konkretnu pomoć. Prošle godine smo bili prisiljeni tražiti načina kako zadržati postojeće projekte, iznaci nove načine spram vremena i potreba naših misionara odnosno njihovih vjernika. Zabrana kretanja u njihovim zemljama dovila je do još težeg položaja većine (...) Uglavnom, Bog se uvijek pobrine i potakne pojedine prijatelje misija da uplate malo više kako bismo mogli u kontinuitetu pomagati naše misionare i njihove vjernike, a posebno u ovim vrlo teškim vremenima. Bogu i zaštitnicima misija smo zahvalni za još jednu uspješnu misijsku godinu“, kazao je među ostalim ravnatelj Luka.

Planiranje za 2021.

Uslijedilo je predstavljanje i usvajanje dnevnog reda, čitanje i usvajanje zapisnika s XIX. godišnje skupštine, te odabir zapisničara – vlč. Tadića.

Zatim je započelo predstavljanje godišnjeg pastoralno-finansijskog izvješća za 2020. mons. Tunjića, nakon čega su sljedila izvješća dijecezanskih ravnatelja, dok je izvješće za hercegovačke biskupije koje je posao odsutni don Pero, pročitao

mons. Luka. Potom se razvila rasprava o izvješćima, a zaključno je zajednički stav bio – s obzirom na pandemiju koronavirusa i posljedice – da se može izraziti zadovoljstvo učinjenim projektima i radom te postignutim rezultatima.

Nakon stanke i ručka uslijedio je razgovor o misijskim akcijama, temama i strategiji rada u 2021. i na rednim godinama.

Budući da se ne zna kakva će biti situacija glede pandemije koronavirusa i dokle će trajati, zaključeno je da se sve akcije i projekti provode, a da se pridržava crkvenih i državnih odredbi. Posebno je bilo riječi o akciji maslinovih grančica i godišnjem susretu misionara jer je oboje upitno. Ako se stanje ne bi pogoršalo sljedećih dana ići će se u nabavku maslinovih grančica koje će se ponuditi župnicima za Cvjetnicu. Glede godišnjeg susreta misionara rečeno je kako će se sačekati polovica ili kraj travnja i vidjeti eventualna mogućnost organiziranja susreta..

Također je istaknuto kako se u ovim uvjetima dadne posebna pozornost misijskom portalu, Facebook stranici i medijskoj promociji misijskog djelovanja Crkve. „Već sad, a osobito u nadolazećem vremenu,

mediji imaju presudnu ulogu u odgoju savjesti i ponudi, te oblikovanju vrijednosti koje će ljudi prihvati i živjeti. Crkva tu ne bi smjela izgubiti utru s vremenom i kasniti, nego naprotiv – krenuti u pozitivnu i prepoznatljivu evandeosku promidžbu“, istaknuo je mons. Tunjić.

Jedan cilj

Također, izražena je nada da će se sljedeća godišnja skupština uspjeti održati u Banjoj Luci. Glede animacijskih i promidžbenih materijala za Djelo Svetog Djetinjstva, Svjetski dan misija – Misiju nedjelju, Djelo Svetog Petra apostola, Dan svjedoka vjere 24. ožujak i akciju MIVA dogovoren je da idu svojim uhodanim planom. Isto je tako rečeno i za pripremu i izlaženje misijskog lista *Radosna vijest*. Izraženo je zadovoljstvo da broj pretplatnika ovog misijskog glasila kroz ovih pet godina ne opada. Imao onih koji odjavljaju pretplatu iz raznih, uglavnom opravdanih, razloga ili župa koje smanjuju broj, ali ima isto tako novih pretplatnika i župa koje povećavaju broj pretplatnika.

Uz to, posebno je istaknuta važnost misijskih kasica kao najjednostavnijeg i „najbezboljnijeg“ načinu pomaganja misijama. Pohvalno je

da se osim djece uključuju i odrasle osobe kao i cijele obitelji. Gotove sve važnije biskupijske ustanove uključene su u ovu akciju što ohrabruje i daje nadu da misijska svijest pruža sve veće korijene u svim uzrastima naših vjernika.

Župnici se pozivaju da prošire akciju misijskih kasica u svojim župama ali i da dadnu važnost akciji MIVA i maslinovim grančicama.

Sve su ovo akcije koje pomažu misionarima da mogu brže i bolje vršiti svoje poslanje i imati što uspješniju evangelizaciju. Ove akcije imaju samo jedan cilj – koji ako se promaši sve u životu je promašeno – a to je osobno spasenje i spasenje svih ljudi po Isusu Kristu.

Važno je spomenuti i da je fra Stipan izvijestio kako je ovih dana dobio prostorije za misijski ured Vrhbosanske nadbiskupije što je lijepa vijest i pomak u shvaćanju važnosti misijskog djelovanja i poslanja Crkve.

U zaključnom dijelu mons. Luka se još jednom osvrnuo na najvažnije događaje koji su obilježili razdoblje od posljednje godišnje skupštine, te zahvalio svima koji Misiji središnjici pomažu u djelovanju.

PMD BiH

ZADAR

Korizmena akcija „Malih misionara“

Dječja radionica „Mali misionari“ u Župi sv. Ante Padovanskog na Smiljevcu, u Zadru, već niz godina okuplja osnovnoškolce koji molitvom i radom pridonose misijama. Trenutačno radionica broji desetak djece, koja svoje susrete subotom poslijepodne započinju molitvom za misije te sve žive i pokojne misionare i prijatelje misija, a nastavljaju radom pod vodstvom sestre Velimire, iz Družbe sestara Presvetog Srca Isusova,

te gospođa Ljiljane Pavlinović i Žakline Perović. „Mali misionari“ izrađuju različite ukrasne predmete namijenjene za prodaju u prigodnim misijskim akcijama, koje se u župi redovito odvijaju nekoliko puta godišnje. Jedna takva akcija održana je i ove korizme, točnije na V. korizmenu nedjelju, kad su marljivi i hrabri mali misionari, unatoč jakoj marčanoj buri, prikupili gotovo dvije tisuće kuna za potrebe misija.

Ivana Knežić

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Morapai, lipanj 1963.

Rastanak s Bošontijem i dolazak u Morapai

S velikim zakašnjenjem javljam se, dragi moji prijatelji i dobročinitelji. Mnogo je vode Gangesom proteklo, mnogo se toga promijenilo, pa je i vaš o. Gabrić ostavio dragi mu Bošonti, da po želji poglavara počne s radom u misijskoj postaji Morapai.

Nakon 17 godina zbogom Bošontiju i dobrim mojim vjernicima. Pala je i koja suzica... Što ćemo, ljudi smo sa srcima, sa srcima koja ljube, sa srcima kojima se teško rastajati. Da sam ljubio Bošonti, to sam znao. Ta 17 svećeničkih godina tamo je žrljovano, toliko križeva, toliko poteškoća, toliko znoja, no nisam znao da će biti tako teško ostaviti moje sirotane. Ali pomisao da ću s njima biti dnevice kod oltara, da će nas ljubav k Isusu uvijek vezati, uvelike je olakšala bol zadnjeg blagoslova.

Posebnu sam svetu misu pri kazao, dragi moji dobročinitelji, za vas i za sve vaše. Vašoj ljubavi, vašoj velikodušnosti dugujem za sve dobro što je u Bošontiju učinjeno: za odgoj mladića i djevojaka, za njihova zvanja, za škole, za nove kapelice po selima, za krasno proštenište Fatimske Gospe u Gosabi, za prehranu tolikih sirotana u naša dva sirotišta i tolikih bijednika po udaljenim selima. Uime njihovo prikazao sam svetu misu zahvalnicu. Pa dok živim, ne ću nikada zaboraviti ove vaše ljubavi. A ja sam siguran da ćete i vi nastaviti sa svojim moli-

tvama, svojim žrtvama, da bih se ja i u ovoj novoj postaji Morapai mogao Isusu posve dati – Isusu i neumrlim dušama.

Posla je mnogo, duše čekaju, godine života odmiču, sile slabe. Molite za mene!

Od sela do sela s Isusom i za Isusa, za neumrle duše. Čovjek kao da se ne može umoriti. U samom umoru kao da je sreća i radost. Od sela do sela susreti s tolikom braćom ljudima, s njihovim radostima i žalostima, s djecom i onim njihovim pogledima punim raja, sa seljacima na poljima, s radnici-

ma oznojenih čela, sa starcima i stanicama, koji pogrbljeni sa štapom u ruci mijere zadnje korake života.

Od sela do sela, od srca do srca. Osmijeh djeci, pozdrav radnicima, blagoslov stanicima. Lijepo je tako ići putem života. Umora tu nema. Svakog dana nova sreća, nova utjeha: dijeliti osmijeh, dijeliti pozdrave, dijeliti blagoslov od sela do sela, od srca do srca braći ljudima na putu života.

MALI ŠOILEN

Sa Šoilenom sam se susreo u Kultigatu. Jutro je bilo sparno. Predmonsunski oblaci kao da su se doticali zemlje.

Devet dana već sam na putovanju. Odmaram se uz mali seoski dućan. Ribari posjedali okolo. Spremaši se u Calcuttu, da prodaju rakove, što su ih dolje u rijeci pohvatali.

Mali Šoilen, slijepac, sjedi među njima i pjeva. Pjeva svojoj majci, pjeva svojoj sestri Ondoli. Majke se on ne sjeća. Sestrice Ondoli bila mu je kao druga majka. Toliko toga mu je pričala o majci.

„Strašna bolest ospice vladala je u selu. Oboljela je majka, a oboljeli i svi ostali u kući. Majka je umrla, a ja ostao slijep. Majčina lica nisam

više vido. I Ondoli me ljubila. Sa svoga tanjura davala mi rižu. Milošrdni, blagoslovi ih ti; blagoslovi ih, Milosrdni!“ završio je Šoilen pjesmu uprvi bolno, no tako nježno, ona dva suha oka prema nebu.

Nadarili smo tog dana malog slijepca Šoilena. I siromašni ribari, svaki je barem nešto dao. Stari Poran sa suzom u oku reče: „O majko!“ i uz jecaj utisnu mali darak u Šoilenuvu ruku te ga poljubi u čelo.

Ja sam međutim naručio nešto hrane za Šoilena. Puno mi je toga pričao. Od vremena do vremena uhvatilo bi me za ruku.

„Slušaš li ti što ti govorim?“

Dakako da sam ga slušao i s radošću promatrao kako je s osmijehom jeo slatkise.

Pričao je da je jučer bio u Barsirhatu. Bilo je puno prošjaka, pjevali su bolje od njega, a on je bio i gladan i umoran, pa je tek nekoliko anna zaradio. Čitav dan bez hrane. Navečer je otišao u mali dućan i zamolio i nešto riže i ribe i prženog dala. „Riba bila dva anna, riža jedan i pol anna, dal jedan anna, svega skupa četiri i pol anna.“

„Jesam li pravo računao?“ željno me upita. „Ja nisam išao u školu, no ipak znam računati!“

Bože dragi, računi malog slijepog Šoilena, računi života, računi dnevne borbe za opstanak ...

„Ujutro ja ne jedem, postim, da zaštедim koji dan. Pa to onda nosim svojoj sestri Ondoli. Ona ne može raditi, no i ona hoće živjeti...“

I ona hoće živjeti – i Ondoli i mali slijepac Šoilen – i tolike druge Ondoli i toliki drugi Šoileni. Živjeti hoće, pa će ih anna spasiti, možda moj i tvoj. Uz anna onoga siromašnog ribara Porana i uz njegov poljubac ljubavi i samilosti.

Sastanak s malim slijepcem Šoilenom, njegov osmijeh, moj darak – učinili su me sretnim tog dana.

Rastao sam se sa Šoilenom. On će svojoj sestrici Ondoli dolje daleko, daleko iza onih visokih palma. Pjevajući majci i sestrici Ondoli, nestade ga meni s vidika. A ja sam se uputio svojim putem. Hoću li ikada više susresti tog sirotana ne znam, ali taj susret ostavio je u mojoj duši dubok utisak. Razmišljao sam nije li sav moj rad, sve žrtve i molitve za tolike bijedne Šoilene, koji čeznu za majkom, za ljubavlju, a koje svijet odbacuje... Nisu li moji sirotani ti Šoileni, koji su kod mene našli ljubav, koju sam im dao dajući im Isusa i njegovu svetu Majku?

Kako je lijep i uvrišen misionarski život!

Blaženi Lucien Botovasoa (1908. – 1947.) katolički učitelj, mučenik

Blaženi Lucien Botovasoa bio je madagaskarski katolički učitelj i član Franjevačkoga svjetovnog reda. Tijekom svojeg života služio je kao učitelj i posvetio se vjerskom i svjetovnom obrazovanju djece. Njegova žđ za vjerskim životom dovela ga je do otkrivanja Franjevačkoga svjetovnog reda 1940. Okupljao je i druge da upoznaju Franju Asiškoga, da i sami uđu u franjevački red.

Od 1918. pohađa javnu školu, prije nego što je kršten i što je primio prvu pričest 1922. Zatim je, od 1922. do 1928., nastavio pohađati Isusovačku školu svetog Josipa, gdje je po završetku školovanja i sam postao učitelj.

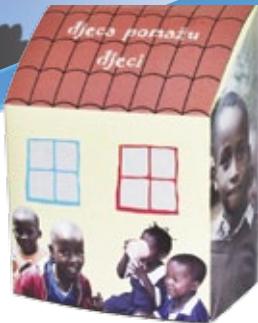
Oženio se 10. listopada 1930. Suzannom Soazanu. Imali su petoro djece. Jedna časna sestra ga je jednom upitala je li ikada požalio što se oženio. Botovasoa joj je bez oklijevanja odgovorio: „Uopće ne žalim“, i dodao da mu je to omogućilo da služi Bogu. No u dubini svoje duše oduvijek je želio postati redovnik. I to mu se ostvarilo – postao je član Franjevačkoga svjetovnog reda 1940. Nedugo zatim na Madagaskaru su zavladala velika društvena previranja, veliki neredi i nesigurnost, posebno prema katolicima.

14. travnja 1947., dok je bio je kod kuće na ručku sa suprugom i djecom, jedna pobožna žena došla mu je reći za glasine da će jednog učitelja pozvati pred seoskog poglavicu. Znao je da se radi o njemu. Botovasoa je ostao smiren. Svojoj je supruzi opisao što bi joj se moglo dogoditi i dao joj konačne upute za skrbništvo nad njihovom djecom i njihovim još nerođenim djetetom.

U 21 sat toga istog dana četvorica muškaraca došla su po njega i odvela ga k poglavici. Poglavica mu je izrekao smrtnu kaznu zbog toga jer je bio katolički učitelj. On je prije pogubljenja zamolio svoje mučitelje da mu dozvole da se pomoli. Kleknuo je neko vrijeme i ostao u dubokoj kontemplaciji.

Počeli su ga bjesomučno udarati, da bi mu glavni krvnik na kraju mačem odrubio glavu. Ostatke njegova tijela bacili su u rijeku. Krvnici su bili ljudi koje je u svoje vrijeme poučavao u školi.

Proces za njegovo proglašenje blaženim i svetim započeo je 11. listopada 2011., za vrijeme pape Benedikta XVI. Papa Franjo potvrđio je sredinom 2017. da je Botovasoa ubijen iz mržnje prema vjeri i odredio da ga se proglaši blaženim. Slavlje proglašenja blaženim bilo je 15. travnja 2018. u Vohipenu, na Madagaskaru, u njegovu rodnom gradu.

ZA MISIJE I MISIONARE

Jozo Hrkač 50
KM * Jelka Ivecić 50 KM * Zrinka Drmić 100 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * B. & M. 100 KM *

N. N. 300 KM * Anto (Franjo) Jurić 30 KM * Pizzeria „Don Andjelo“ 100 KM * Umjesto vijenaca na sprovodu pok. Ljube Tunjić 150 EUR * Sofija Mišanović 400 KM * Pavo Jurišić 100 EUR * N. N., Neum 60 KM * Spomenka Žertuš 200 kn * Renata Fortuna 1000 kn * Bernarda Blažina 100 kn + 100 kn * Župa sv. Jakova apostola 1000 kn * Maja Medverec Posavec 60 kn * Zrinka Martinić 25 kn * Ilij Sučić 300 kn * Marina Cundeković 10 kn * OŠ Strožanac 630 kn * Župa sv. Marije od Milosti 80 kn * Župa Presvetog Trojstva, Krapinske Toplice 100 kn + 100 kn + 120 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Marija Gregić 400 kn * Nikolina Štimac Puž 50 kn * Mihaela Svetec 60 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Ivan Fitz 100 kn * Vanja Petričević 100 kn * Iva Vukas 60 kn * Ivan Stričević 306.91 kn * Veronika Valičević 50 kn * Sanela Kučar 100 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Mihajlo Kadežabek 100 kn * Toma Vuković 2000 kn * Davor Cindrić 680 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Župa sv. Antuna Padovanskog 1310 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Ivana Josipović 100 kn * Siniša Horvat 1000 kn * Milena Zaninović 50 kn * Ana Milčetić 100 kn * Dubravka Trgovac 50 kn * Nikolina Štimac Puž 50 kn * Ivica Bradara 150 kn * N. N. 207 kn * Ivo Marušić 100 kn * Višeslav Užarević 1000 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Dubravko Tandarić 140 kn * Vesna Varga 300.50 kn * Lucija Sabolić 190 kn * Anica Ercegovac 100 kn * Anto Stipić 50 kn * Mira Madunić 200 kn * Petar Ikić 300 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 kn * Ante Matković 50 kn * Vlatka Kordos 30 kn * Kata Zubak 50 kn * Midhad Huskić 50 kn * Zoran Arapović 200 kn * Vanja Jurić 20 kn * Anto Stipić 50 kn * Kata Sabelja 100 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Ivana Vidović 100 KM * Kristina Mandić 50 KM * Ivo Ezgeta 50 KM * Veronika Radić 500 kn * Blaško Kivić 200 kn * Gordana Radošević 100 kn * Pero Petanjek 100 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Ivan Ivaković 500 kn * Josip Kordić 100 kn * Ivica Miškulin 500 kn * Ante Ljevar 200 kn * Nada Alfirev 100 kn * Dubravko Dujnić 100 kn * Vera Čargonja 300 kn * Zlata Zubčić 150 kn * Josip Rajčić 40 kn * Goran Šipek 50 kn * Branko Dragojević 350 kn * Tomislav Skroza 200 kn * N. N. 200 kn * Melita Gregorović 200 kn * Sestre Benediktinke 5000 kn * Branko Dragojević 350 kn * Zlatko Glavaš 500 kn * Antal Balog 20 kn * Davorka Šimanović 200 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Željka Vodopija 200 kn * Maja Peraica 200 kn * Dubravko Dujnić 100 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Ružica Raspuđić 200 kn * Anja Zoričić 100 kn * N. N. 207 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Banjaluka biskupija 3.164,60 KM * Dar djece župe Presvetog Srca Isusova, Studenci 500

KM * Darinka Gatara 65 kn * Sanja Nikčević 500 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 20 KM * Jozo Hrkač 50 KM * Stjepan Harča 302 kn * Ankica Globlek 60 kn * N. N. 1000 kn * Dušanka Tadić 200 kn * N. N. 207 kn * Tomislav Bilić 150 kn * Janko Krznarević 1000 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Ivana Kvesić 50 KM * Verica Gašpar-Radak 30 KM * T. K. 40 KM * Irena Šimičević 30 KM * Nada Rupčić 50 KM * Nikola Slišković 100 KM * Paula Franjić 50 KM * Antun Jurov 100 kn * Dinko Herc 100 kn * Milena Obrovac 100 kn * Ana Domić Tunguz 50 kn * Kata Majković 50 kn * Barica Burčić 50 kn * Marija Dušak 100 kn * Blanka Pejić 50 kn * Zorka Eškinja 40 kn * Ordinacija opće medicine dr. M. Culina 600 kn * Zlatko Pogačić 50 kn * Odita Supan 100 kn * Petar Čirko 100 kn * Stela Horvat 20 kn * Jasna Tomaš Hrvojević 50 kn * Marta Zagorčak 10 kn * Nadja Mesarić 50 kn * Drago Kapitan 100 kn * Silvija Bušljeta 400 kn * Šušnja Katić 100 kn * Mario Šapina 200 kn * Snježana Markušić 200 kn * Janja Petrović 250 kn * Ilij Kovačević 50 kn * Josip Stepinac 200 kn * Mirjana Oreški 50 kn * Nevenka Švegović 50 kn * Ante Pernar 100 kn * Ružica Mandić 100 kn * Župa Uznesenja BDM, Stenjevec 10000 kn * Silvija Alapić 100 kn * Marica Perasić 100 kn * Mirko Završki 50 kn * Marija Magovac 50 kn * Ivana Topić 400 kn * Mirko Škvorčević 200 kn * Lea Rogić 50 kn * Ama Marija Tomak 200 kn * Agata Domić 50 kn * Veronika Maštrović 50 kn * Stjepan Vugrin 100 kn * Marija Peranović 200 kn * Josip Munivrana 20 kn * Damir Barčić 50 kn * Barbara Pupek 130 kn * Nada Božić 30 kn * Željko Horvat 300 kn * Mario Boras 100 kn * Hrvoje Cerovac 400 kn * Diana Bagarić 150 kn * Ivo Komljenović 100 kn * Mate Brožić 200.000 kn * Marija Volarić 20 kn * Milka Tomašković 300 kn * Antonija Tošić 200 kn * Vedran Slapničar 35 kn * Andreja Matković 50 kn * Alojzije Butko 200 kn * Zorica Pasarić 100 kn * Tihana Boroš 30 kn * Ivan Pavlinjak 100 kn * Zdenka Lorković 100 kn * Marija Jurić 50 kn * Robert Medić 200 kn * Suzana Šturm Kržić 300 kn * Mara Čavar 600 kn * Mira Vuković 120 kn * Marija Bašić 100 kn * Ivan Sesar 100 kn * Biljana Gorša Ulbrich 50 kn * Diana Bagarić 50 kn * Vladimir Kranjec 50 kn * Ivan Mijatović 90 kn * Gabrijela Primorac 500 kn * Marija Mrvić 100 kn * Mario Grden 50 kn * Branka Past 100 kn * Šima i Mirjana Kaleb 200 kn * Snježana Markušić 200 kn * Ana Meixner 20 kn * Ljubica Škobalj 150 kn * Leo Kirinčić 50 kn * Višnja Marjanović 750 kn * Marica Ogušić 50 kn * N.N. 500 kn * Ranka Radonić 100 kn * Biserka Šikić 50 kn * Tanja Tadić 20 kn * Zrinka Martinić 150 kn * Mato Jakić 85.75 kn * Manda Pinojtić 50 kn * Marija Božulić 300 kn * Marija Škreblin-Borovčak 100 kn * Katarina Moharić 100 kn * Antun Hranilović 396.60 kn * Marija Bobinac 100 kn * Danijela Horvatek Tomić 200 kn * Ljiljana Lacko 100 kn * Mirko Badrov 50 kn * Fra Jakov Teklić 100 kn * Romeo Blažević 200 kn * Stipe Tom.Šemčić 50 kn * Agata Domić 50 kn * Silvija Krstačić 100 kn * Blagoje Kordić 100 kn * Božena Galović 50 kn * Mirana Ježek 50 kn * Stjepan Ritner 100 kn * Antonija Težak 50 kn * Milenka Prgomet 100 kn * Anita Đurđević 100 kn * Marija Dušak 100 kn

kn * Lidija Štimac 100 kn * Vera Blažević 100 kn * Mate Brožić 200 kn * Mario Erjavec 70 kn * Vilma Bosna 100 kn * Vladimir Dinjar 1000 kn * Slavica Bumbak 200 kn * Iva Ursić 300 kn * Ana Matun 100 kn * Nadica Baksa 200 kn * Luca Dozan 150 kn * Ivana Očić 300 kn * Antonija Vojinović 100 kn * Katarina Kovačić 120 kn * Dinko Rogulj 200 kn * Željko Čabanov 50 kn * Marin Roemer 10 kn * Marina Ljaljić 200 kn * Božica Pratnemer 50 kn * Marija Galić 50 kn * Marija Nikolić 70 kn * Krešo Burčul 100 kn * Marija Cerić 500 kn * Franjo Krnetić 100 kn * Žana Pešković 100 kn * Alojzije Butko 200 kn * Srećko Botrić 150 kn * Vesna Hećimović 150 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Ivana Doko 25 KM * Marela Grbić 20 KM * Sestre Klanjateljice Krv Kristove, Nova Topola 540 KM + 30 EUR + 170 kn * N. N., Sarajevo 30 KM * Nada Vuković 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Anda Svoboda 50 kn * Josip Čović 70 kn * Dario Mavrić 100 kn * Ivanka Boras 200 kn * Siniša Jurić 100 kn * Mihail Popinjač 100 kn * Filka Cace 500 kn * Vlatka Gotić 200 kn * Dario Maradin 100 kn * Jasmina Jug 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Berislav Drakulić 100 kn * Stjepan Vuzem 100 kn * Matija Gložinić 100 kn * Marko Pavičić 400 kn * J. Žrno 30 kn * Stevo Horvat 100 kn * Samostan sv. Franje, Šibenik 9000 kn * Anica Keškić 151 kn * Daniela Humek 20 kn * Anda Mrelj 100 kn * Ruža Turk 50 kn * Vesna Erdic 75 kn * N. N. 500 kn * Župa sv. Terezije od Djeteta Isusa, Podvežica-Rijeka 150 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Dragan Matijević 90 kn * Pero Petanjek 50 kn * Sandro Jakopčević 75 kn * Dragan Matijević 30 kn * Josip Munivrana 20 kn * Ivana Gečević 100 kn * Zrinka Studen 50 kn

ZA AKCIJU PROTIV KORONAVIRUSA U MISIJAMA:

Sandro Jakopčević 100kn * Mara Perić 70 kn * Kristijan Cvanciger 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Anica Lovrić 20 KM * Ivanka Kvesić 50 KM * Manda Rašić-Kadić 780 kn * Marija Barić 20 kn * Nikola Horvat 100 kn * Dario Časar 150 kn * Tomislav Skroza 200 kn * D. Delić 120 kn * Marija Daniela Krnić 1000 kn * Dubravko Tandarić 155 kn * Župa Uzvišenja sv. Križa 1000 kn * Mato Josić 200 kn * Marija Vuković 100 kn * Božo Lončar 70 kn * Mladen Crnečković 100 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Lidija Petrač 70 kn * Marija Barić 20 kn * Blaško Kivić 200 kn * Srećko Botrić 150 kn * Specijalistička ginekološka ordinacija dr. Biljana Tabak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Mara Jurić 70 KM * Anita Mikec 100 kn * Ivo Hrga 50 kn * Ana Pavković 50 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn * Snježana Antunović 150 kn * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Tihana Martinović 20 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * Josip Spajić 50 kn * A. Rimac 100 kn * Eva Damjanović 100 kn * Mirna Ivanić 10 kn * Ma-

rija Zečić 50 kn * Miroslav Crnogorac 400 kn * Snježana Mikec 100 kn * Tatjana Tolj 30 kn * Martina Pavelić Kačarik 30 kn * Lucija Miloš 50 kn * Veronika Škegro 50 kn * Marija Miloš 20 kn * Pamela Banovac 50 kn * Ante Karačić 15 kn * Željka Šegudović 90 kn + 90 kn * Sanda Smolić 970 kn * Mario Milošević 485 kn * Barbara Ivančić 485 kn + 485 kn * Miroslav Crnogorac 400 kn * Jelkica Štironja 100 kn * Marta Škegro 485 kn * Marin Špić 970 kn * Robert Skejić 150 kn * Mira Bakula 50 eur

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Dubravka Pavšić 50 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Vlč. Alojz Pakrac 1000 kn * Ivan Martić 800 kn * Marija Donadić 150 kn * Apriori d.o.o. 750 kn * Vikica Šalić 300 kn * Slavica Bilandžić 100 kn * Kristina Jurković 200 kn * Iva Miličević 200 kn * Ana Mrgan 100 kn * Marija Horvat 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

T. K. 30 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Igor Pivac 2500 kn * Marija Barić 20 kn * Jurica Benzon 350 kn + 700 kn * Zoran Zorica 100 kn * Marija Barić 20 kn * Romano Tripalo 150 kn * Marija Bartošek 300 kn * Katarina Vajdoher 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Violeta Ljubić 20 KM

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Jasna Stojkić 50 KM * Mirjana Šestak Jerković 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Obitelj Trupina 100 KM * Draženko Žuljević 50 KM * Božo Lovrić 30 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Sofija Mišanović 100 KM * Marija Lasić 50 KM * Nikolina Petrović 5 KM * Anka Dužnović 50 kn * Pero Petanjek 50 kn * Ivanka Krolo 80 eur * Nevenka Armanda 50 eur * Ivo Lacić 7000 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

T. K. 30 KM * Sofija Mišanović 100 KM * Obitelj Šarić 100 KM * Jelena Kvesić 100 eur * Maja Marija Prelec 50 kn * Ivan Ivaković 500 kn * Ante Sabljić 200 kn * Štefica Paloška 200 kn * Niko i Zdravka Jukić 700 kn * Josip Knežević 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Verona Čurić 100 kn * Župa Uzvišenja sv. Križa 1000 kn * Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJI:

Marija Budimir 40 KM * Milijana Glavinić 200 KM * Slavica Radić 50 KM * Ivana Juroš 30 KM * Mara Šišić 20 KM * Luca Anić 100 KM * Marijana Ćavar 200 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * Josipa Petrić 50 KM * Ivo Lasić 50 KM * Slaviša Stavnjak 100 KM * Tea Kožul 30 KM * Biljana Mandić 50 KM * Erna Presslauer 300 kn * Ante Sabljić 150 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:

Siniša Skočibušić 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

N. N. 207 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

N. N. 207 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

N. N. 207 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJI:

Snježana Majica 500 kn * Ante Sabljić 150 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

N. N., Neum 40 KM * s. Mirela Dudak 200 kn * s. Turković 200 kn * s. Barbarić 100 kn * s. Ksenija Matić 300 kn * N. N. 3600 kn * Timotej Vuković 500 kn * Nada Kozarčanin 2000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Banjalučka biskupija 6.662,55 KM * Župa Goranja Tramošnica 278 KM * A. Harča 20 kn * Ivica Zlomisić 30 kn * Vedran Višnjić 100 kn * Snježana Markušić 200 kn * Mirjana Smoje 100 kn * Dragec Molnar 500 kn * Mirjana Francetić 200 kn * Marija Cikojević Klasić 100 kn * Jelka Štrbac 60 kn * Ivan Sesar 100 kn * Snježana Markušić 200 kn * Darko Opraš 50 kn * Melita Pavlinušić 500 kn * Luca Radman 20 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Vedran Višnjić 100 kn * Ana Džolan 50 kn * Ivica Zlomisić 30 kn * Natko Blagojević 100 kn * Marina Cundeković 10 kn * Vlč. Alojzije Asić 8800 eur

MISIJSKA KRIŽALJKA – TRAVANJ 2021.

Radosna vijest	Sudionik u svadbi	Žensko ime	Izakov sin	Mrak	Američnjak	Dušik	Udruženje	Sjedničenje	Naš otok	Dio kopna	Sumpor	Dan ustanove sv. Mise
Prigodna čestitka											Č Poklon	
Sveti trodnevnik						Programski jezik Suglasje (mn.)					Nota solimizacije Boja	
Prvi čovjek					Mjesto u Rusiji Dušik				Lopov Pojam u tenisu			
Mjesto s hrv. stanovništvom u Bačkoj									Živac Vrsta vina			
Radosna vijest				Zaćrtjen Dan Isusove muke i smrti								
Radosna vijest				Crni konj								
Radosna vijest				ED								
Radosna vijest					Centimetar Koljic							
Radosna vijest									Vremensko razdoblje E			
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												
Radosna vijest												

